

16.2. Moció presentada per PDeCAT-VIA i UM9-CUP de suport al dret a morir dignament i a la despenalització de l'eutanàsia.

La declaració universal dels Drets Humans (1948), al seu article primer, diu que "tots els éssers humans neixen lliures i iguals en llibertat i en drets". Aquesta llibertat i aquesta dignitat no s'han de perdre en cap moment de la vida, tampoc en el procés final que ens porta a la mort.

La Constitució Espanyola (1978), al seu article 10, reconeix la dignitat de la persona i el lliure desenvolupament de la seva personalitat. De nou reiterem que aquesta dignitat i aquest lliure desenvolupament no s'han de perdre en el procés final que ens porta a la mort.

Malgrat això, l'article 143.4 del Codi Penal espanyol encara penalitza, si bé rebaixant les penes, a la persona que ajudés a morir a una altra "amb actes necessaris i directes (...) per la petició expressa, seriosa i inequívoca d'aquest, en el cas que la víctima patís una malaltia greu que el conduís necessàriament a la mort, o que li produís greus patiments permanents i difícils de suportar".

Catalunya ha desenvolupat una legislació pròpia sobre el dret a viure amb dignitat el procés de la mort, concretada en la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent a la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica i el Decret 175/2002, de 25 de juny, pel qual es regula el Registre de voluntats anticipades. Aquests principis queden també ratificats en la Llei estatal 41/2002, de 14 de novembre, norma reguladora de l'autonomia del pacient i de dret i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

Aquests principis queden també ratificats en la Llei estatal 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de dret i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya del 2006, en el seu article 20, titulat "Dret a viure amb dignitat el procés de la mort" diu que "totes les persones tenen dret a rebre un tractament adequat del dolor i cures pal·liatives integrals i a viure amb dignitat el procés de llur mort" i afegeix "totes les persones tenen dret a expressar llur voluntat d'una manera anticipada per tal de deixar constància de les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics que puguin rebre, que han d'ésser respectades(...)".

La concreció d'aquestes orientacions legals ha quedat reflectida en la pionera Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària (2001), revisada i aprovada pel Departament de Salut el juny de 2015, que en el capítol d'Autonomia i presa de decisions, apartat 5.1.8. diu "la persona té dret a viure el procés que s'esdevingui fins al final de la vida segons la seva concepció de dignitat (...)".

En aquest context, la persona té dret a rebre una atenció de qualitat que promogui l'alleujament del patiment, sigui físic, psicològic, social o espiritual, proveïda en l'entorn idoni (domicili, hospital, etc.), i atenent les preferències de la persona.

Quan es donen situacions de patiment insuportable i la persona, en plena possessió de les seves facultats per decidir, expressa el seu desig de morir i sol·licita ajuda per fer-ho, té el dret a rebre un tracte respectuós i que se li doni una resposta proporcionada a la intensitat d'aquest patiment. Igualment, la persona té dret que els professionals sanitaris li facilitin les cures i els tractaments necessaris per facilitar-li una mort digna i sense patiment, sempre dins del marc legal vigent."

Recentment, el 26 de gener de 2017, el Parlament de Catalunya ha aprovat una Moció sobre el Dret a Morir Dignament. Aquestes lleis, juntament amb el desenvolupament dels programes de cures pal·liatives han suposat una millora al llarg dels darrers anys que no podem ignorar.

Cal afegir que actualment es troba en tràmit parlamentari, pel seu debat a iniciativa del govern actual de l'Estat, una normativa relacionada amb el dret a morir dignament i la despenalització de l'eutanàsia, i podrà ser aprovada en el termini d'un any.

Malauradament però, l'experiència de DMD, obtinguda a partir de l'atenció personalitzada a centenars d'homes i dones al llarg dels darrers anys, ens permet afirmar que massa persones continuen patint un sofriment innecessari al final de la seva vida. Ja sigui per desconeixement d'aquestes lleis per una part del personal sanitari; desconeixement per part dels pacients i del seu entorn dels seus drets o de com exercir-los; per la dificultat d'accés als equips de cures pal·liatives per desinformació d'una part del personal sanitari o per manca de recursos suficients per atendre a tota la població; o ja sigui per la penalització de l'ajuda a morir a l'article 143.4 del Codi Penal espanyol.

Per tant, per aconseguir facilitar el dret a morir dignament de la ciutadania, és necessari despenalitzar l'eutanàsia i en paral·lel impulsar les mesures que actualment permet la llei. Per avançar en el dret a la mort digna també és necessari la presa de consciència dels ajuntament i la seva implicació. I és que a Catalunya, menys de l'1% dels catalans ha registrat un Document de Voluntats Anticipades (OVA).

L'Associació DMD-Cat ha fet arribar una sèrie de peticions a L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes perquè, des de l'àmbit municipal, afavoreixi un seguit de mesures per ajudar a que la població pugui viure de la manera més digna possible el procés de llur mort.

El 30 d'abril de 1993, Ramon Sampedro, afectat de tetraplegia des d'agost de 1968, va presentar al Jutjat número 5 de Barcelona la seva petició d'autorització perquè li fossin subministrats els fàrmacs necessaris per acabar amb els seus patiments físics i psíquics. Una demanda que li va ser denegada. Avui dia, també ho faria impossible la legislació actual. Avui, vint-i-quatre anys més tard d'aquesta data, l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes fa aquesta declaració institucional:

ACORDS

1. Donar suport a les propostes presentades per l'associació Dret a Morir Dignament-Catalunya i, per manifestar el seu compromís, es compromet a promoure la cultura de la mort digna mitjançant els següents punts:

2. Facilitar i/o oferir recursos formatius a les treballadores i treballadors municipals (serveis socials, centres culturals, centres municipals de salut, policia municipal, residències, centres de dia, assistència a domicili, etc.) sobre els drets de la ciutadania al final de la vida i el Document de Voluntats Anticipades (DVA).

L'exercici d'una pedagogia cívica divulgant el DVA a través de xerrades informatives i activitats a centres assistencials, educatius i culturals dependents de l'ajuntament, campanyes en els mitjans de comunicació municipals i edició de tríptics, que estaran disponibles als punts d'informació municipals.

3. Donar suport administratiu per facilitar el tràmit del Document de Voluntats Anticipades (DVA), mitjançant la disponibilitat a les Oficines d'Atenció Ciutadana de l'ajuntament de la informació necessària per a tramitar i inscriure el DVA.

4. Col·laborar amb el Parlament i la Generalitat de Catalunya en la simplificació del tràmit del DVA per tal d'oferir a la ciutadania la possibilitat de signar el document davant d'un funcionari públic municipal.

5. Instar el Departament de Salut a garantir l'assistència de PADES 24 hores al dia i 7 dies a la setmana, controlant la qualitat de servei, i procurant revertir l'actual proporció entre els serveis públics i els externalitzats.

6. Instar el Departament de Salut a reforçar i millorar els serveis de pal·liatius domiciliaris al municipi amb l'augment del servei d'atenció a domicili (SAD) per a les persones ateses pels equips de PADES.

7. Instar el Departament de Salut a la creació d'un observatori de la qualitat de la mort format per representants de les institucions i de la societat civil. Aquest observatori serà l'encarregat d'investigar i analitzar la qualitat de la mort al municipi. Entre les seves funcions estaria fer un seguiment de les polítiques públiques i elaborar informes; comptaria amb capacitats no només consultives sinó també de control, seguiment, denúncia, executives i de propostes legislatives.

8. Donar suport a la proposta del Parlament de Catalunya demanant la despenalització de l'eutanàsia al Congrés.

9. Donar trasllat d'aquest acord a l'ACM, a la FMC, al Parlament, al Govern, al Congrés de Diputats, a l'Associació pel Dret a Morir Dignament i als mitjans de comunicació locals.

Defensa la moció el regidor, Sr. Lluís Giralt Vidal.

Fruit del un debat s'acorda modificar la moció incloent a la part expositiva que es troba en tràmit parlamentari, a iniciativa del govern actual del l'Estat i es trobarà per ser aprovada en un any, una normativa relacionada amb el dret a morir dignament i la despenalització de l'eutanàsia.

Es sotmet la moció a votació. El Ple de la Corporació acorda **aprovar la moció modificada** per disset vots a favor: Set del PSC, quatre del PDeCAT-VIA, dos de FEM POBLE, tres d'UM9-CUP i un d'ERC. S'abstenen els dos regidors del PPC.